EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.9.2015
COM(2015) 440 final

2015/0202 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kiribatin tasavallan välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 539/2001[1] luetellaan kolmannet maat, joiden kansalaisilla on oltava viisumi jäsenvaltioiden ulkorajoja ylittäessään, ja kolmannet maat, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske. Kaikki jäsenvaltiot Irlantia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta soveltavat asetusta (EY) N:o 539/2001.

Asetusta (EY) N:o 539/2001 muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 509/2014[2]; sillä siirrettiin 19 maata liitteeseen II, jossa luetellaan kolmannet maat, joiden kansalaisia viisumipakko ei koske. Kyseiset 19 maata ovat Dominica, Grenada, Itä-Timor, Kiribati, Kolumbia, Marshallinsaaret, Mikronesia, Nauru, Palau, Peru, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Salomonsaaret, Samoa, Tonga, Trinidad ja Tobago, Tuvalu, Vanuatu ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat. Kutakin edellä mainittua maata koskevaan viittaukseen liitteessä II liittyy alaviite, jossa todetaan, että ”viisumivapautta sovelletaan Euroopan unionin kanssa tehtävän viisumivapautta koskevan sopimuksen voimaantulopäivästä”.

Asetus (EU) N:o 509/2014 hyväksyttiin 20. toukokuuta 2014, ja se tuli voimaan 9. kesäkuuta 2014. Komissio esitti neuvostolle heinäkuussa 2014 suosituksen, jotta tämä antaisi komissiolle luvan aloittaa neuvottelut viisumivapaussopimuksista seuraavien 17 maan kanssa: Dominica, Grenada, Itä-Timor, Kiribati, Marshallinsaaret, Mikronesia, Nauru, Palau, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Salomonsaaret, Samoa, Tonga, Trinidad ja Tobago, Tuvalu, Vanuatu ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat.[3] Neuvosto antoi komissiolle neuvotteluohjeet 9. lokakuuta 2014.

Kyseisistä viisumivapaussopimuksista ensimmäiset allekirjoitettiin 6. toukokuuta 2015 (Yhdistyneet arabiemiirikunnat), 26. toukokuuta 2015 (Itä-Timor) ja 28. toukokuuta 2015 (Dominica, Grenada, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Samoa, Trinidad ja Tobago sekä Vanuatu), ja niitä sovelletaan väliaikaisesti niiden allekirjoittamispäivästä alkaen odotettaessa niiden voimaantuloa.

Neuvottelut Kiribatin kanssa aloitettiin 17. joulukuuta 2014, ja ne käytiin kirjeenvaihtona. Näkemysten vaihdon aikana päästiin yksimielisyyteen kaikista näkökohdista. Pääneuvottelijat parafoivat sopimuksen kirjeenvaihdolla 6. toukokuuta 2015 (Kiribati) ja 10. kesäkuuta 2015 (unioni). Jäsenvaltioille tiedotettiin asiasta 15. kesäkuuta 2015 pidetyssä neuvoston viisumityöryhmän kokouksessa.

2. OIKEUSPERUSTA

Unionin kannalta sopimuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 77 artiklan 2 kohdan a alakohta yhdessä sen 218 artiklan kanssa.

Oheinen ehdotus on oikeudellinen väline sopimuksen allekirjoittamista varten. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä.

---

1 Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1.

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 509/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta, EUVL L 149, 20.5.2014, s. 67.

3 COM(2014) 467, 17.7.2014.

Koska Kiribati voi saattaa sisäisen ratifiointimenettelynsä päätökseen nopeasti ja koska siitä, kun komissio ensimmäisen kerran ehdotti Kiribatin kansalaisten vapauttamista viisumipakosta (marraskuussa 2012), on kulunut pitkä aika, allekirjoittamista koskevassa päätösehdotuksessa vahvistetaan, että sopimusta sovelletaan väliaikaisesti sen allekirjoittamispäivää seuraavasta päivästä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Koska Euroopan parlamentin on annettava hyväksyntänsä ennen kuin sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen, komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta.

3. NEUVOTTELUJEN TULOKSET

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeisiin sisältyvät tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä viisumivapaussopimuksen luonnoksen.

Sopimuksen lopullinen sisältö on tiivistetysti seuraava:

Tarkoitus

Sopimuksessa määrätään Euroopan unionin ja Kiribatin kansalaisten mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle enintään 90 päiväksi minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Kaikkien EU:n kansalaisten tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi sopimukseen on sisällytetty määräys, jonka mukaan Kiribati voi keskeyttää sopimuksen soveltamisen tai irtisanoa sopimuksen vain kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden osalta ja unioni voi keskeyttää sopimuksen soveltamisen tai irtisanoa sopimuksen vain kaikkien jäsenvaltioidensa osalta.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin erityistilanne otetaan huomioon johdanto-osassa.

Soveltamisala

Viisumivapaus kattaa kaikki henkilöryhmät (henkilöt, joilla on tavallinen passi, diplomaattipassi, virkapassi/virkamatkapassi tai erityispassi), jotka matkustavat eri tarkoituksissa, lukuun ottamatta henkilöitä, joiden matkan tarkoituksena on työskentely korvausta vastaan. Viimeksi mainitun ryhmän osalta kullakin jäsenvaltiolla ja myös Kiribatilla on sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti vapaus vaatia toisen sopimuspuolen kansalaisilta viisumi. Yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sopimukseen liitetään yhteinen julistus siitä, miten olisi määriteltävä niiden henkilöiden ryhmä, joiden matkan tarkoituksena on työskentely korvausta vastaan.

Oleskelun kesto

Sopimuksessa määrätään Euroopan unionin ja Kiribatin kansalaisten mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle enintään 90 päiväksi minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Sopimukseen liitetään yhteinen julistus siitä, miten kyseinen 90 päivän ajanjakso minkä tahansa 180 päivän jakson aikana olisi määriteltävä.

Sopimuksessa otetaan huomioon niiden jäsenvaltioiden tilanne, jotka eivät vielä sovella Schengenin säännöstöä täysimääräisesti. Viisumivapaus antaa Kiribatin kansalaisille oikeuden oleskella 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana kunkin kyseisen jäsenvaltion (tällä hetkellä Bulgaria, Kroatia, Kypros ja Romania) alueella, niin kauan kuin kyseiset maat eivät kuulu sisärajattomaan Schengen-alueeseen, riippumatta ajasta, joka koskee oleskelua koko Schengen-alueella.

Alueellinen soveltaminen

Sopimuksessa on määräyksiä alueista, joihin sopimusta sovelletaan: Ranskan ja Alankomaiden tapauksessa viisumivapaus antaisi Kiribatin kansalaisille oikeuden oleskella vain kyseisten jäsenvaltioiden Euroopassa sijaitsevilla alueilla.

Julistukset

Edellä mainittujen yhteisten julistusten lisäksi sopimukseen on liitetty kaksi muuta yhteistä julistusta, jotka koskevat

– Norjan, Islannin, Sveitsin ja Liechtensteinin osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen;

– kattavaa tiedottamista viisumivapaussopimuksen sisällöstä ja seurauksista ja muista seikoista, kuten maahantuloedellytyksistä.

4. PÄÄTELMÄ

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto

– päättää, että sopimus allekirjoitetaan unionin puolesta, ja valtuuttaa neuvoston puheenjohtajan nimeämään henkilön tai henkilöt, jo(i)lla on valtuudet allekirjoittaa sopimus unionin puolesta;

– hyväksyy sopimuksen väliaikaisen soveltamisen odotettaessa sen voimaantuloa.

2015/0202 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kiribatin tasavallan välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Viittaus Kiribatiin siirrettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 509/2014[4] neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001[5] liitteestä I liitteeseen II.

(2) Kiribatia koskevaan viittaukseen liittyy alaviite, jossa todetaan, että viisumivapautta sovelletaan Euroopan unionin kanssa tehtävän viisumivapautta koskevan sopimuksen voimaantulopäivästä.

(3) Neuvosto valtuutti 9 päivänä lokakuuta 2014 antamallaan päätöksellä komission neuvottelemaan Euroopan unionin ja Kiribatin välillä tehtävän lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen. Neuvottelut sopimuksesta aloitettiin 17 päivänä joulukuuta 2014, ja ne käytiin kirjeenvaihtona.

(4) Kirjeenvaihdolla 6 päivänä toukokuuta 2015 (Kiribati) ja 10 päivänä kesäkuuta 2015 (unioni) parafoitu sopimus olisi allekirjoitettava, ja tähän päätökseen liitetyt julistukset olisi hyväksyttävä. Sopimusta olisi sovellettava väliaikaisesti, kunnes sen tekemistä varten tarvittavat menettelyt on saatettu päätökseen.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyjen, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan ja osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyn pöytäkirjan mukaisesti sopimuksen määräyksiä ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Irlantiin,

---

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 509/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta, EUVL L 149, 20.5.2014, s. 67.

[5] Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan unionin ja Kiribatin tasavallan välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, allekirjoittaminen unionin puolesta sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Hyväksytään unionin puolesta tähän päätökseen liitetyt julistukset.

3 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa sopimus unionin puolesta sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan päätökseen.

4 artikla

Sopimusta sovelletaan sen tekemistä varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamiseen asti väliaikaisesti sen allekirjoittamispäivää seuraavasta päivästä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja